בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קל״ג | פָּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב – שַׁבָּת חֲנֻכָּה תשפ״ד
[מולד חודש טבת: ליל רביעי, שעה 8 ודקה 31 חלקים; ר״ח ביום הרביעי]

הֲלָכָה

הִלְכוֹת סִיר הַחַמִּין...

* * *

מו״ר שְׁלִיט״א אָמַר, אֲשֶׁר יְסוֹד מוֹסָד אֲצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל הוּא לִמּוּד הֲלָכָה, וְכִדְאִיתָא בְּשִׂיחוֹת הָר״ן (סִימָן כט): **וְעַל לִמּוּד הַפּוֹסְקִים הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד בְּיוֹתֵר מִכָּל הַלִּמּוּדִים; וְאָמַר, שֶׁכָּל אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי מְחֻיָּב לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם פּוֹסְקִים וְלֹא יַעֲבֹר. וְאַף אִם הוּא אָנוּס וְאֵין לוֹ פְּנַאי, יִלְמֹד עַל כָּל פָּנִים אֵיזֶה סְעִיף שֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁהוּא אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד עַתָּה בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ, כִּי צָרִיךְ לִלְמֹד אֵיזֶה דִּין בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו. וּכְשֶׁאֵינוֹ אָנוּס יִלְמֹד כַּסֵּדֶר כָּל הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּכְשֶׁיִּגְמֹר וִיסַיֵּם הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ יַחֲזֹר וְיַתְחִיל לְלִמְדָם כְּסֵדֶר, וְכֵן יִנְהֹג כָּל יְמֵי חַיָּיו; כִּי "לֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד"** (אָבוֹת ב), **וּלְלֹא לִמּוּד הֲלָכָה** אָדָם לֹא יוֹדֵעַ אֲפִלּוּ אֵיךְ קָמִים מֵהַמִּטָּה בַּבֹּקֶר, כִּי בְּכָל סֵדֶר הַיּוֹם יֶשְׁנָם הֲלָכוֹת הַמַּכְרָחוֹת לָאָדָם - מֵעֵת שֶׁהוּא פּוֹקֵחַ אֶת עֵינָיו, וְעַד עֲלוֹתוֹ עַל יְצוּעוֹ בַּלַּיְלָה, יֶשְׁנָם הֲלִיכוֹת וַהֲלָכוֹת אֵיךְ יִנְהַג הָאָדָם יְמֵי חַיָּיו.

וְסִפֵּר מו״ר שְׁלִיט״א, שֶׁפַּעַם הָיָה אֲצֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִצַּאנְז קְלוֹיְזֶענְבּוּרְג זי״ע בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר - קֹדֶם חַג הַשָּׁבוּעוֹת, וְהוּא דִּבֵּר דְּרָשָׁה קֹדֶם קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְחִזֵּק אֶת תַּלְמִידָיו בְּלִמּוּד הֲלָכָה, וְאָמַר אָז בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה: **"מָה אֹמַר לָכֶם? הִנֵּה בָּא אֵצְלִי אֶחָד, וְהָיְתָה לוֹ שְׁאֵלָה בְּסִיר הַחַמִּין בְּשַׁבָּת, כִּי נָפְלָה אֵיזוֹ חֲתִיכַת גְּבִינָה לְתוֹךְ הַסִּיר, וְהוּא אָמַר לִי: "רַבִּי, חִפַּשְׂתִּי בְּכָל הִלְכוֹת שַׁבָּת, וְלֹא מָצָאתִי מָה עוֹשִׂים"... ה׳ יַצִּילֵנוּ!"...**

וְזֶה קוֹרֶה כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ לוֹמֵד הֲלָכָה, וְאֵין לוֹ שׂוּם יֵדַע בְּכָל הַמַּשָּׂג 'הֲלָכָה', עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁכְּשֶׁיֵּשׁ שְׁאֵלָה בְּשַׁבָּת בַּסִּיר שֶׁל הַחַמִּין, הוּא יִבְדֹּק אֶת הַתְּשׁוּבָה בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת... כִּי אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֲפִלּוּ שֶׁהַהֲלָכָה הַזֹּאת נִמְצֵאת בְּהִלְכוֹת בָּשָׂר בֶּחָלָב בִּיוֹרֶה דֵּעָה...

וְסִיֵּם מו״ר שְׁלִיט״א הַקְּדָמָה נְחוּצָה זוֹ: וְלָכֵן אָדָם צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם הֲלָכָה, וּבִפְרָט אַבְרֵכִים צְעִירִים - מֻכְרָחִים לִלְמֹד אֶת הַהֲלָכוֹת הַנִּצְרָכוֹת וְכוּ', וְאַשְׁרֵי הָאַבְרֵךְ שֶׁזּוֹכֶה לָשֶׁבֶת בְּכוֹלֶל וְלִרְכֹּשׁ לְעַצְמוֹ יֶדַע רַב בְּכָל עִנְיְנֵי הִלְכוֹת הַבַּיִת הַיְּהוּדִי, כִּי אֵלּוּ הֲלָכוֹת חֲשׁוּבוֹת וּנְחוּצוֹת מְאֹד מְאֹד, וּצְרִיכִים לְלוֹמְדָם הֵיטֵב, לְבַל יִכָּשֵׁל בָּהֶם, חַס וְשָׁלוֹם, וְאַשְׁרֵי הַמְצַיֵּת!

׳פִּתְגָּמִין קַדִּישִׁין׳ בְּצִלּוֹ שֶׁל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א

לָמָּה לֹא ׳לְנַצֵּל׳ אֶת הַשֶּׁפַע?!

א. לֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת מַטּוֹת מַסְעֵי תשפ״ג, אַחַר טִישׁ לֵיל שַׁבָּת - בְּדַרְכּוֹ לְבֵיתוֹ נָאֲוָה קֹדֶשׁ, אֶחָד שָׁאַל אֶת מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: יָדוּעַ שֶׁבְּעֵת שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְחַתֵּן אֶת אֶחָד מִילָדָיו יוֹרֵד עָלָיו שֶׁפַע מְיֻחָד מִן הַשָּׁמַיִם, אִם כֵּן לָמָּה שֶׁלֹּא יְנַצֵּל אֶת זֶה?... וְהִתְכַּוֵּן בִּשְׁאֵלָתוֹ, שֶׁאִם יוֹרֵד שֶׁפַע לָאָדָם, לָמָּה לַעֲשׂוֹת חֲתֻנָּה בְּזוֹל וְכוּ׳ לְלֹא עֲלִיּוֹת גְּבוֹהוֹת וְכוּ׳ [כַּנָּהוּג אָצְלֵנוּ עַל פִּי הַנְהָגָתוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא״שׁ הַקָּדוֹשׁ זי״ע], אַדְרַבָּה, שֶׁיַּעֲשֶׂה חֲתֻנָּה מְפֹאֶרֶת מְאֹד וְכוּ׳ וְינַצֵּל אֶת הַשֶּׁפַע שֶׁמְּקַבֵּל.

מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א עָנָה וְאָמַר: **״בְּתוֹךְ הַשְּׁאֵלָה טְמוּנָה הַתְּשׁוּבָה! לָמָּה בֶּאֱמֶת שֶׁלֹּא ׳יְנַצֵּל׳ אֶת זֶה?... בְּתוֹךְ הַשְּׁאֵלָה יֵשׁ אֶת הַתְּשׁוּבָה! לָמָּה שֶׁהוּא לֹא ״יְנַצֵּל״ הֵיטֵב אֶת זֶה?!״**... וְתֵכֶף אֹחֵל לָנוּ ׳גּוּט שַׁבָּת׳, וְעָלָה לְבֵיתוֹ.

וְנִרְאָה כַּוָּנָתוֹ, שֶׁאָדָם הַזּוֹכֶה לְשֶׁפַע קֹדֶשׁ מְיֻחָד מִן הַשָּׁמַיִם, מַדּוּעַ בֶּאֱמֶת שֶׁלֹּא יְנַצֵּל אֶת זֶה **לִדְבָרִים טוֹבִים וַאֲמִתִּיִּים**, וְכָךְ יִשְׁתַּמֵּשׁ עִם שֵׂכֶל בַּשֶּׁפַע שֶׁזּוֹכֶה לוֹ, וְלֹא שֶׁיְּזַרֵּק אֶת הַכֶּסֶף סְתָם עַל אוֹרוֹת וּפְרָחִים וְכוּ׳ לְמֶשֶׁךְ שָׁעוֹת סְפוּרוֹת שֶׁחוֹלְפוֹת כְּהֶרֶף עַיִן... עַל זֶה שָׁפַכְתָּ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה כֶּסֶף?! אֵין לְךָ טִפְּשׁוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזּוּ... וְעַל כֵּן, אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְשֶׁפַע קֹדֶשׁ, עָלָיו **״לְנַצֵּל״** זֹאת הֵיטֵב, נְצוּל אֲמִתִּי שֶׁל מָמוֹנוֹ, שֶׁיַּשְׁקִיעוֹ עַל דְּבָרִים אֲמִתִּיִּים וּקְדוֹשִׁים, וְלֹא יְאַבֵּד כַּסְפּוֹ לָרוּחַ... וְהָבֵן הֵיטֵב לְמַעֲשֶׂה.

5 דַּפִּים זֹהַר

ב. פַּעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, גַּבֵּי מַה שֶּׁמּוֹהֲרָא״שׁ זי״ע תָּמִיד הָיָה מְעוֹרֵר עַל לִמּוּד חָמֵשׁ **דַּפִּים זֹהַר**, הַאִם הַכַּוָּנָה לַחֲמִשָּׁה דַּפִּים שֶׁל הַזֹּהַר מַמָּשׁ [הַיְנוּ מַה שֶּׁמְּצָיָן בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר - דַּף פְּלוֹנִי עַמּוּד פְּלוֹנִי, הַדַּפִּים שֶׁל סֵפֶר הַזֹּהַר], אוֹ בְּכָל מַהֲדוּרָה שֶׁהִיא? עָנָה וְאָמַר: **״זֶה לֹא מְשֻׁנֶּה... בְּכָל מַהֲדוּרָה שֶׁהִיא, תְּדַפְּדֵף חָמֵשׁ דַּפִּים זֹהַר, הַדַּף הַזֶּה יָגֵן עָלֶיךָ!״**...

וּבַפַּעַם אַחֶרֶת שָׁאַל הַלָּה: ״מַדּוּעַ דַּוְקָא חֲמִשָּׁה דַּפִּים?״ וְעָנָה מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁמָּצִינוּ כָּתוּב אֵצֶל יוֹסֵף הַצַּדִּיק (בְּרֵאשִׁית מא, לד) ״**וְחִמֵּשׁ** אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע״, הֲרֵי שֶׁיֵּשׁ עִנְיָן שֶׁל חָמֵשׁ אֵצֶל שֹׂבַע קָדוֹשׁ, וְרוֹמֵז לְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְכֵן כְּתִיב (שְׁמוֹת יג יח) ״**וַחֲמֻשִׁים** עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם״, וּפֵרֵשׁ רַשׁ״י: ׳חֲמֻשִׁים - מְזֻיָּנִים׳; הֲרֵי שַׁיָּכוּת לְמִסְפַּר ׳חָמֵשׁ׳ אֵצֶל כְּלֵי מִלְחָמָה, כִּי זֶה הַכֹּחַ שֶׁלָּנוּ - לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁזֶּה הַמַּמְשִׁיךְ שֶׁפַע קֹדֶשׁ לָאָדָם, וְכַכָּתוּב אֵצֶל יוֹסֵף הַצַּדִּיק כְּשֶׁחִלֵּק אֶת כָּל הַשֶּׁפַע (בְּרֵאשִׁית מז, כד) ״וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית״. וְכֵן ׳חָמֵשׁ׳ זֶה מִלְּשׁוֹן ׳חֹמֶשׁ׳, וּמוֹהֲרָא״שׁ תָּמִיד הָיָה אוֹמֵר: בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה צְרִיכִים לְקַיֵּם ׳חֹמֶשׁ וּמַעֲשֵׂר׳ - שֶׁלָּזֶה רוֹמֵז עִנְיָן שֶׁל ׳חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה׳ הַלִּמּוּדִים שֶׁל תַּלְמִידֵי ״הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ״, כִּי ״חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה״ הוּא כְּהַמִּלִּים ״חֹמֶשׁ וּמַעֲשֵׂר״. וְכָל זֶה הוּא בְּעִקָּר בְּלִמּוּד הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר (שִׂיחוֹת הָר״ן, סִימָן קח): **״דַּע, שֶׁעַל יְדֵי לִמּוּד הַזֹּהַר נַעֲשֶׂה חֵשֶׁק לְכָל מִינֵי לִמּוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה״**; נִמְצָא, שֶׁמַּעֲלָה יְתֵרָה יֵשׁ בּוֹ בְּלִמּוּד הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לַהֲגוֹת בּוֹ בְּכָל יוֹם וְלִלְמֹד חֲמִשָּׁה דַּפִּים דַּיְקָא!